

MATERIAŁY POMOCNICZE DLA NAUCZYCIELA DO PRZYGOTOWANIA PLANU WYNIKOWEGO

MATERIAŁ	WYMAGANIA W PODSTAWIE PROGRAMOWEJ Uczeń:	WYMAGANIA SZCZEGÓLOWE Uczeń:	UWAGI	
I. MIĘDZY DZIECIŃSTWEM A DOROSŁOŚCIĄ				
Nastolatek? To ja!				
<p><i>Sila słowa</i> (plansza), s. 8</p> <p>Aneta Załazińska, Michał Rusinek <i>Nowy dyrektor</i>, s. 11</p> <p>„Szkolne wypracowanie”. Odmienne i nieodmienne części mowy. Powtórzenie, s. 14</p> <p>Wojciech Widłak, Paweł Pawlak <i>O Krasnalach w Wielkich Kapeluszach</i>, s. 18</p> <p>Amy Yerkes <i>Jestem...</i>, s. 19</p> <p>„Pracujemy ze słownikami”. Słownik języka polskiego. Słownik wyrazów obcych, s. 21</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <p>II. Kształcenie językowe. Zróźnicowanie języka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zna i rozpoznaje w tekście literackim powtórzenie oraz określa jego funkcje – I.1.4 • Charakteryzuje narratora i bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Odnosi treść tekstów kultury do własnego doświadczenia – I.2.11 • Określa tematykę oraz problematykę utworu – I.1.12 <ul style="list-style-type: none"> • Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje wyrazy rodzime – II.2.1 • Używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej – II.2.3 • Dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu wypowiedzi – II.2.7 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje powtórzenie • Omawia problematykę podjętą w utworze w nawiązaniu do własnych doświadczeń • Omawia temat opowiadania w kilkudzaniowej wypowiedzi • Formułuje temat wiersza • Analizuje przeżycia narratora – bohatera • Charakteryzuje narratora • Charakteryzuje bohaterów • Nazywa cechy postaci • Ocenia zachowanie bohatera • Przedstawia sytuację bohaterów, ich działania, cele • Charakteryzuje postawy bohaterów • Odwołuje się do własnych obserwacji i doświadczeń w rozmowie o bohaterach utworu <ul style="list-style-type: none"> • Omawia temat opowiadania w kilkudzaniowej wypowiedzi • Omawia problematykę współczesnej poezji dziecięcej • Omawia funkcje powtórzenia w tekście <ul style="list-style-type: none"> • Dostosowuje wypowiedź do rozmówcy • Formułuje wypowiedź zgodnie z zamierzonym celem • Odróżnia wyrazy rodzime od wyrazów obcego pochodzenia • Eliminuje wyrazy obcego pochodzenia w zdaniu • Do wyrazów obcego pochodzenia podaje polskie odpowiedniki 	

<p>Jacek Podsiadło <i>O natręctwach</i>, s. 24</p> <p>„Rozumiem nastolatka”.</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 • Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (gest, mimika, postawa ciała) – II.3.4 	<ul style="list-style-type: none"> • Z gestów, mimiki i postawy ciała wnioskuje o znaczeniu słowa • Określa sytuację komunikacyjną na podstawie wypowiedzi postaci 	
<p>Czasownik – powtórzenie. Osobliwości w odmianie, s. 27</p> <p>Marta Molińska [wrażliwość...], Iwona Kozłowska <i>Radość</i>, Kacper Sobierajski <i>Mama</i>, Agata Ostrowska, <i>Pies z marzeń</i>, s. 33; Aleksandra Sobczak <i>Po prostu ja</i>, Zuzanna Murdzek, <i>Japonia</i>, s. 33</p> <p>Jutta Richter <i>Zawsze ja!</i>, s. 35</p> <p>Rafał Kosik <i>Manfred</i>, s. 38</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimek, przyimek, spójnik, partykuła, wykrzyknik) – II.1.1 • Dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi, odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych, rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na <i>-no</i>, <i>-to</i>; rozumie znaczenie form czasownika w wypowiedzeniu – II.1.3 • Rozpoznaje formy, liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika i czasownika – II.1.4 • Rozumie konstrukcję strony biernej i czynnej czasownika, przekształca konstrukcję strony biernej i czynnej i odwrotnie, odpowiednio do celu i intencji wypowiedzi – II.1.5 • Stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych – II.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje odmienne i nieodmienne części mowy • Rozpoznaje bezokoliczniki • Rozpoznaje formy bezosobowe czasownika • Odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych • Określa formy gramatyczne czasowników • Tworzy poprawne formy gramatyczne czasowników • Omawia funkcje form czasownika w tekście • Określa stronę czasownika • Przekształca zdania z konstrukcji czynnej na konstrukcję bierną i odwrotnie • Odróżnia czasowniki przechodnie od nieprzechodnich • Rozpoznaje formy gramatyczne rzeczownika • Tworzy poprawne formy gramatyczne rzeczowników 	
<p>„Młodzi pomysłodawcy”. Rzeczownik – powtórzenie. Osobliwości w odmianie, s. 42</p> <p>Jacek Podsiadło <i>W tajemnicy</i>, s. 46</p>	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.4 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 • Rozróżnia i wskazuje środki perswazji, rozumie ich funkcje – III.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyszukuje fragmenty tekstu • Omawia środki podtrzymujące kontakt ze słuchaczem • Dyskutuje na podany temat • Redaguje wpis w dzienniku, pamiętniku • Tworzy komiks • Uczestniczy w dyskusji • Przeprowadza dyskusję • Formułuje wnioski z dyskusji 	

	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie – III.2.1 • Formułuje pytania do tekstu – III.2.3 • Redaguje notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> • Redaguje opowiadanie • Sporządza notatkę dotyczącą działań bohaterów • Formułuje pytania do tekstu 	
	<p>IV. Samokształcenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalnych – IV.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawdza znaczenie wyrazów w słowniku 	
<p>SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zna i rozpoznaje w tekście literackim powtórzenie oraz określa jego funkcje – I.1.4 • Charakteryzuje narratora i bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Odnosi treść tekstów kultury do własnego doświadczenia – I.2.11 • Określa tematykę oraz problematykę utworu – I.1.12 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 <p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimki, przysłówek, spójnik, partykuła, wykrzyknik) – II.1.1 • Dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi, odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych, rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na <i>-no</i>, <i>-to</i>; rozumie znaczenie form czasownika w wypowiedzeniu – II.1.3 • Rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: czasownika i rzeczownika – II.1.4 • Przekształca konstrukcję strony biernej i czynnej i odwrotnie, odpowiednio do celu i intencji wypowiedzi – II.1.5 • Stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennej – II.1.6 <p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje wyrazy rodzime – II.2.1 • Używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej – II.2.3 • Dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu wypowiedzi – II.2.7 <p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 • Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (gest, mimika, postawa ciała) – II.3.4 <p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p>			

	<ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.4 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 • Rozróżnia i wskazuje środki perswazji, rozumie ich funkcje – III.1.6 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie – III.2.1 • Formułuje pytania do tekstu – III.2.3 • Redaguje notatki – III.2.4* <p>IV. Samokształcenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalnych – IV.5 	
Dorastanie		
<p>Frances O’Roark Dowell <i>Porozmawiajmy</i>, s. 52</p> <p>Eoin Colfer <i>Każdy musi coś poświęcić</i>, s. 59</p> <p><i>Nie można nie jeść</i>, s. 63</p> <p>Anna Onichimowska <i>Ethan. Głód</i> (fragment), s. 65</p> <p>„Cudowne dzieci, ale czy cudowne życie?” Przymiotnik – powtórzenie, s. 73</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje czytany utwór jako opowiadanie oraz wskazuje jego cechy gatunkowe – I.1.3 • Rozpoznaje odmiany opowiadania, np. obyczajowe – I.1.3 • Rozpoznaje czytany utwór jako przypowieść – I.1.3 • Zna i rozpoznaje w tekście literackim epitet, porównanie, przenośnię, powtórzenie oraz określa ich funkcje – I.1.4 • Rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren – I.1.6 • Charakteryzuje bohaterów, narratora i podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9 • Określa problematykę utworu – I.1.12 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst – I.1.14 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tek- 	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia zachowanie postaci • Konfrontuje zachowanie postaci z własnymi doświadczeniami • Porównuje środowiska życia bohaterów • Charakteryzuje podmiot liryczny • Wyjaśnia przenośne znaczenie wiersza • Odnosi problematykę utworu do własnych doświadczeń • Charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach • Omawia problematykę utworu • Przyporządkowuje cechy bohaterom • Odczytuje uniwersalne znaczenie przypowieści • Nazywa środki poetyckie • Opisuje swoje wrażenia po wysłuchaniu piosenki • Wyjaśnia przenośne znaczenia • Identyfikuje opowiadanie obyczajowe • Charakteryzuje narratora i bohaterów

<p>Jack Gantos <i>Wziąć byka za rogi</i>, s. 76</p> <p>Natalia Pliszka <i>Dziękuję</i>, s. 79</p>		<p>stach – I.1.15</p> <ul style="list-style-type: none"> Wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne – I.1.17 Określa wartości ważne dla bohatera – I.1.18 	<ul style="list-style-type: none"> Łączy doświadczenia bohaterów z własnymi Określa cechy utworu przeznaczonego do śpiewania Charakteryzuje podmiot liryczny i bohaterów w czytanych utworach 	
<p>Katarzyna Marciniak <i>Mit o Dedalu i Ikarze</i>, s. 81</p> <p>Carlo Saraceni, <i>Upadek Ikara</i> (obraz), s. 82</p> <p>„Są postrachem od tysięcy lat”. Liczebnik, s. 84</p> <p><i>Przypowieść o talentach</i>, s. 89</p> <p>Magda Czapińska, Marcin Kydryński, Tomasz Lewandowski <i>Joszko Broda</i>, s. 92</p> <p>Ashley Hodgeson <i>Bieg ku marzeniom</i>, s. 94</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> Identyfikuje wypowiedź jako tekst publicystyczny, reklamowy – I.2.1 Wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego – I.2.1* Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 Dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł) – I.2.4 Rozpoznaje gatunki dziennikarskie: artykuł – I.2.5* Rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do sztuk plastycznych – I.2.8 Odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia – I.2.11 	<ul style="list-style-type: none"> Określa temat artykułu Cytuje fragmenty artykułu Przypisuje artykuł do tekstu publicystycznego Wyjaśnia tytuł tekstu Określa problemy bohatera Opisuje odczucia bohatera Odnosi doświadczenia bohaterów do własnych doświadczeń Odnosi treści tekstów kultury do własnych doświadczeń Rozpoznaje plakat reklamowy Odczytuje przesłanie plakatu 	
<p><i>Na forum</i>, s. 97</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p>	<ul style="list-style-type: none"> Identyfikuje tekst jako komunikat – II.3.1 Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2 Stosuje intonację poprawną ze względu na cel wypowiedzi – II.3.6 	<ul style="list-style-type: none"> Określa adresata artykułu Interpretuje głosowo utwór Identyfikuje adresata plakatu 	
<p>Jeremi Przybora <i>Nie będą dorosły</i> (fragment), s. 100</p> <p><i>Nie uciekaj</i> (plakat), s. 102</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (przymiotnik, liczebnik) i określa ich funkcje w tekście – II.1.1 Rozpoznaje formy przypadków, liczby i rodzaju gramatycznego odpowiednio: przymiotnika oraz określa ich funkcje w wypowiedzi – II.1.4 Stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych – II.1.6 Poprawnie stopniuje przymiotniki oraz używa ich we właściwych kontekstach – II.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> Rozpoznaje przymiotniki Określa przypadek, liczbę, rodzaj przymiotnika Stopniuje przymiotniki Używa przymiotników w stopniach wyższym i najwyższym Rozpoznaje liczebniki Rozróżnia liczebniki główne, porządkowe, ułamkowe, zbiorowe i nieokreślone Zapisuje słownie liczebniki Określa przypadek, liczbę, rodzaj liczebników Zastępuje liczby liczebnikami nieokreślonymi Poprawnie wymawia liczebniki 	

	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji – III.1.2 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.4 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 • Wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu tekstów argumentacyjnych – III.1.4* • Odróżnia przykład od argumentu – III.1.5* • Rozróżnia i wskazuje środki perswazji, rozumie ich funkcję – III.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> • Gromadzi informacje na temat bohatera, sytuacji • Uzasadnia swoje zdanie • Wyszukuje fragmenty w tekście • Redaguje kilkuzdaniową wypowiedź na podany temat • Redaguje pracę w dowolnej formie na określony temat • Opisuje sytuację przedstawioną na obrazie • Redaguje pracę na temat wartości wynikających z utworu • Formułuje argumenty • Tworzy tekst z mottem w dowolnej formie literackiej • Gromadzi słownictwo do opisu postaci • Omawia sposób oddziaływania na odbiorcę • Nakłania adresata do zmiany decyzji 	
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: list, opis, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 • Redaguj notatki – III.2.4 • Opowiada o przeczytany tekście – III.2.5 • Tworzy opowiadanie związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera – III.2.6 • Rozróżnia współczesne formy komunikatów i odpowiednio się nimi posługuje, zachowując zasady etykiety językowej – III.2.7 	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy dalszy ciąg historii bohaterów • Redaguje artykuł • Opowiada treść utworu • Redaguje notatkę • Notuje w tabeli informacje z tekstu • Zapisuje spostrzeżenia w formie notatki słownej i graficznej • Redaguje dalszy ciąg historii bohatera • Opisuje postać przymiotnikami złożonymi • Tworzy notatkę na temat postawy osoby mówiącej w wierszu z wykorzystaniem podanego słownictwa • Uzasadnia swoje zdanie • Tworzy dalszy ciąg wypowiedzi bohatera • Redaguje komentarz o charakterze argumentacyjnym • Redaguje list do osoby dorosłej o charakterze argumentacyjnym 	
	<p>IV. Samokształcenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonalą różne formy zapisywania pozyskanych informacji – IV.2 	<ul style="list-style-type: none"> • Uzupełnia tabelę na podstawie fragmentów tekstu 	
<p>SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje czytany utwór jako opowiadanie oraz wskazuje jego cechy gatunkowe – I.1.3 			

- Rozpoznaje odmiany opowiadania, np. obyczajowe – I.1.3
 - Rozpoznaje czytany utwór jako przypowieść – I.1.3
 - Zna i rozpoznaje w tekście literackim epitet, porównanie, przenośnię, powtórzenie oraz określa ich funkcje – I.1.4
 - Rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren – I.1.6
 - Charakteryzuje bohaterów, narratora i podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9
 - Określa problematykę utworu – I.1.12
 - Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst – I.1.14
 - Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15
 - Wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne – I.1.17
 - Określa wartości ważne dla bohatera – I.1.18
- I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury
- Identyfikuje wypowiedź jako tekst publicystyczny, reklamowy – I.2.1
 - Wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego – I.2.1*
 - Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3
 - Dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł) – I.2.4
 - Rozpoznaje gatunki dziennikarskie: artykuł – I.2.5*
 - Rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do sztuk plastycznych – I.2.8
 - Odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia – I.2.11
- II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego
- Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy: przymiotnik, liczebnik i określa ich funkcje w tekście – II.1.1
 - Rozpoznaje formy przypadków, liczby i rodzaju gramatycznego odpowiednio: przymiotnika oraz określa ich funkcje wypowiedzi – II.1.4
 - Stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych – II.1.6
 - Poprawnie stopniuje przymiotniki oraz używa ich we właściwych kontekstach – II.1.7
- II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka
- Identyfikuje tekst jako komunikat – II.3.1
 - Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2
 - Stosuje intonację poprawną ze względu na cel wypowiedzi – II.3.6
- III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki
- Rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji – III.1.2
 - Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.4 • Wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu tekstów argumentacyjnych – III.1.4* • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 • Odróżnia przykład od argumentu – III.1.5* • Rozróżnia i wskazuje środki perswazji, rozumie ich funkcję – III.1.6 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: list, opis, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 • Redaguje notatki – III.2.4 • Opowiada o przeczytany tekście – III.2.5 • Tworzy opowiadanie związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera – III.2.6 • Rozróżnia współczesne formy komunikatów i odpowiednio się nimi posługując, zachowując zasady etykiety językowej – III.2.7 <p>IV. Samokształcenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji – IV.2 			
Wyrazić najważniejsze				
<p>Małgorzata Hillar, <i>Zakochana</i>, s. 103</p> <p>Nikos Chadzinikolau <i>Mit o Tezeuszu i Ariadnie</i>, s. 105</p> <p><i>Jak przedstawić bohatera? Charakterystyka</i>, s. 113</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Określa elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Rozpoznaje czytany utwór jako mit oraz wskazuje jego cechy gatunkowe – I.1.3 • Charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Określa tematykę i problematykę tekstu – I.1.12 	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje bohatera • Nazywa cechy, nastrój postaci • Zna mit o Tezeuszu i Ariadnie • Charakteryzuje bohatera • Odczytuje problematykę mitu • Określa czas zdarzeń • Identyfikuje bohaterów zdarzeń 	
<p>Wanda Markowska <i>Orfeusz i Eurydyka</i>, s. 117</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek) – I.2.12 	<ul style="list-style-type: none"> • Porównuje wiersz z ilustracją do wiersza 	
<p>Maciej Wojtyszko <i>Ojciec i syn</i>, s. 120</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy – II.1.1 • Rozpoznaje formy przypadków, liczby, czasu, trybu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, liczebnika, czasownika i zaimka – II.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje czasownik przechodni • Przekształca konstrukcję czynną na bierną • Nazywa części mowy • Określa formy gramatyczne • Wyjaśnia sformułowanie <i>slang młodzieżowy</i> 	

		<ul style="list-style-type: none"> • Przekształca konstrukcję strony biernej i czynnej i odwrotnie, odpowiednio do celu i intencji wypowiedzi – II.1.5 	
	II. Kształcenie językowe. Zróznicowanie języka	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach – II.2.5 • Wyróżnia środowiskowe odmiany języka – II.2.5* 	<ul style="list-style-type: none"> • Określa sytuacje użycia związku frazeologicznego • Wyjaśnia znaczenie związku frazeologicznego • Stosuje w dialogu związek frazeologiczny
	II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumie, na czym polega etykieta językowa, i stosuje jej zasady – II.3.7 	<ul style="list-style-type: none"> • Przekształca wypowiedź zgodnie z zasadami kultury języka
	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.4 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 • Rozróżnia i wskazuje środki perswazji i rozumie ich funkcje – III.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosuje środki perswazji w reklamie • Redaguje reklamę • Porządkuje informacje o bohaterze • Wyszukuje w tekście informacje i porządkuje je • Redaguje kartkę z dziennika
	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: list, dialog, opis, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystykę, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 • Tworzy plan odtwórczy i twórczy tekstu – III.2.3 • Opowiada o przeczytanych tekstach – III.2.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisuje ilustrację z wykorzystaniem związków wyrazowych • Redaguje wypowiedź w roli bohatera wiersza • Odpowiada na pytania do tekstu • Omawia motywację bohatera • Formułuje pochwałę działań bohatera • Redaguje charakterystykę postaci na podstawie planu • Tworzy plan charakterystyki • Opisuje uczucia, myśli i zachowanie bohatera • Redaguje plan ramowy zdarzeń • Uzasadnia własne zdanie • Redaguje charakterystykę postaci rzeczywistej • Tworzy plan ramowy tekstu

	IV. Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcionuje informacje – IV.3 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalnych – IV.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Podaje przykłady różnych tekstów kultury z motywem miłości • Wyjaśnia hasło słownikowe synonimami 	
SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI	<ul style="list-style-type: none"> • Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich • Określa elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Rozpoznaje czytany utwór jako mit oraz wskazuje jego cechy gatunkowe – I.1.3 • Charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Określa tematykę i problematykę tekstu – I.1.12 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek) – I.2.12 <p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach – II.2.5 • Wyróżnia środowiskowe odmiany języka – II.2.5* <p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumie, na czym polega etykieta językowa, i stosuje jej zasady – II.3.7 <p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy – II.1.1 • Rozpoznaje formy przypadków, liczby, czasu, trybu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, liczebnika, czasownika i zaimka – II.1.4 • Przekształca konstrukcję strony biernej i czynnej i odwrotnie, odpowiednio do celu i intencji wypowiedzi – II.1.5 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.4 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 • Rozróżnia i wskazuje środki perswazji i rozumie ich funkcje – III.1.6 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: list, dialog, opis, opis przeżyć wewnętrznych, 			

	<ul style="list-style-type: none"> charakterystykę, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 • Tworzy plan odtwórczy i twórczy tekstu – III.2.3 • Opowiada o przeczytanym tekście – III.2.5 <p>IV. Samokształcenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalnych – IV.5 	
NASZE KORZENIE		
Język to potęga		
<p><i>Język się zmienia</i> (plansza), s. 126</p> <p>Maciej Wojtyzsko <i>Rozmowa</i>, s. 126</p> <p><i>Przypowieść o siewcy</i>, s. 130</p> <p>Julian Tuwim, <i>Słowo i ciało, część 2</i>, s. 131</p> <p>Krystyna Drzewiecka <i>Iż Polacy nie gęsi, iż swój język mają</i>, s. 132</p> <p>Jan Kochanowski – <i>mistrz słowa polskiego</i> (biogram), s. 137</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1 • Rozpoznaje czytany utwór jako przypowieść oraz wskazuje jego cechy gatunkowe – I.1.3 • Zna i rozpoznaje w tekście literackim epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie, ożywienie, apostrofę, pytanie retoryczne, powtórzenie oraz określa ich funkcje – I.1.4 • Rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren – I.1.6 • Charakteryzuje podmiot liryczny i bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 • Przedstawia własne rozumienie utworów i je uzasadnia – I.1.16
<p>Jan Kochanowski <i>Na gospodarza, Na zdrowie, Na młodość, Na starość</i>, s. 138–139</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Określa temat tekstu – I.2.3 • Odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia – I.2.11
<p>„Pracujemy ze słownika- mi”. Słownik frazeolo-</p>	<p>II. Kształcenie językowe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zna sposoby wzbogacania słownictwa – II.2.3*
	<ul style="list-style-type: none"> • Odczytuje przenośne znaczenie przypowieści • Charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu • Nazywa obrazy poetyckie • Wyjaśnia przenośne znaczenie związków wyrazowych • Nadaje tytuł utworowi • Charakteryzuje bohatera • Nazywa obrazy poetyckie • Omawia zabiegi stylistyczne (środki poetyckie, rymy) 	
		<ul style="list-style-type: none"> • Wyjaśnia związek treści wiersza z rzeczywistością • Rozmawia na temat związku treści utworu z rzeczywistością • Określa temat tekstu • Określa temat wiersza
		<ul style="list-style-type: none"> • Omawia przyczyny zmian w języku • Określa zasady skutecznej komunikacji międzypokoleniowej

<p>giczny języka polskiego, s.140</p> <p>„Lepiej późno niż wcale dowiedzieć się...”.</p> <p>Przysłówek – powtórzenie, s. 142</p>	<p>Zróżnicowanie języka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach – II.2.5 • Wyróżnia środowiskowe odmiany języka – II.2.5* • Dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu – II.2.7 	<ul style="list-style-type: none"> • Uwzględnia w rozmowie zasady skutecznej komunikacji międzypokoleniowej • Wyjaśnia różnicę między językiem ogólnopolskim a środowiskowym • Rozpoznaje związki frazeologiczne (frazelogizmy) • Wyjaśnia związki frazeologiczne • Stosuje związki frazeologiczne 	
	<p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (przymiotnik) i określa ich funkcje w tekście – II.1.1 • Poprawnie stopniuje przysłówki oraz używa ich we właściwych kontekstach – II.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje przymiotniki • Stopniuje przymiotniki 	
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.4 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Formułuje wypowiedź związaną z treścią wiersza w dowolnej formie literackiej • Wymienia przykłady z tekstu 	
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 • Wykonuje przekształcenia na tekście cudzym – III.2.2 • Formułuje pytania do tekstu – III.2.3* • Redaguje notatki – III.2.4 	<ul style="list-style-type: none"> • Argumentuje tezę • Stawia pytania w roli podmiotu lirycznego i udziela na nie odpowiedzi • Uzasadnia swoje zdanie • Zapisuje utwór XVI-wieczny współczesną polszczyzną • Redaguje notatkę biograficzną 	
	<p>IV. Samokształcenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonali ciche czytanie – IV.1 • Doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji – IV.2 • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, selekcjonuje informacje – IV.3 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalnych – IV.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Formułuje definicję pojęcia • Cytuje • Czyta tekst • Sprawdza potrzebne informacje w odpowiednim słowniku lub innym źródle • Korzysta ze słownika frazeologicznego języka polskiego • Odpowiada na pytania do tekstu 	

<p>SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1 • Rozpoznaje czytany utwór jako przypowieść oraz wskazuje jego cechy gatunkowe – I.1.3 • Zna i rozpoznaje w tekście literackim epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie, ożywienie, apostrofę, pytanie retoryczne, powtórzenie oraz określa ich funkcję – I.1.4 • Rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren – I.1.6 • Charakteryzuje bohaterów i podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9 • Objasnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 • Przedstawia własne rozumienie utworów i je uzasadnia – I.1.16 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określa temat tekstu – I.2.3 • Odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia – I.2.11 <p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zna sposoby wzbogacania słownictwa – II.2.3* • Rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach – II.2.5 • Wyróżnia środowiskowe odmiany języka – II.2.5* • Dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu – II.2.7 <p>I. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (przymiotnik) i określa ich funkcje w tekście – II.1.1 • Poprawnie stopniuje przysłowki oraz używa ich we właściwych kontekstach – II.1.7 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.4 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 • Wykonuje przekształcenia na tekście cudzym – III.2.2 • Formułuje pytania do tekstu – III.2.3* • Redaguje notatki – III.2.4 	
------------------------------------	--	--

	IV. Samokształcenie <ul style="list-style-type: none"> • Doskonali ciche czytanie – IV.1 • Doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji – IV.2 • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, selekcjonuje informacje – IV.3 • Uczestniczy w projektach edukacyjnych – IV.4* • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalnych – IV.5 			
Magia pamięci				
Wanda Chotomska <i>Legenda o Lechu, Czechu i Rusie</i> , s. 143 Agnieszka Suchowierska <i>Wanda i Wanda</i> , s. 148 „Wojowniczkę średnio-wieczną”. Zaimiek. Krótsze i dłuższe formy, s. 154 Leon Heyke <i>Święty Wojciech</i> , s. 157 „Droga do korony”. Przyimek, s. 159 Gall Anonim <i>Kronika polska</i> (fragment), s. 161 Grażyna Bąkiewicz <i>Mówicie mi Bezprym</i> , s. 163 „Rycheza i jej dyplomacja”. Spójnik, s. 174	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego, wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1 • Rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach – I.1.2 • Rozpoznaje czytany utwór jako legendę, powieść oraz wskazuje jego cechy gatunkowe – I.1.3 • Charakteryzuje podmiot liryczny, narratora i bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Określa problematykę utworu – I.1.12 • Wskazuje i omawia wątek główny oraz wątki poboczne – I.1.13 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisuje elementy świata przedstawionego • Określa nastrój opowieści • Rozpoznaje cechy gatunkowe legendy • Objaśnia znaczenia symboliczne elementów świata przedstawionego • Określa cechy gatunkowe legendy • Określa elementy świata przedstawionego • Podaje przykłady legend • Określa znaczenie legend dla kultury • Odróżnia fikcję prawdopodobną od fantastycznej • Przedstawia zdarzenia • Przedstawia postaci historyczne • Określa czas akcji • Określa stosunek autora tekstu do bohatera • Identyfikuje narratora • Określa cele pisania kroniki • Określa cel pisania powieści historycznej • Gromadzi zdarzenia wokół wątku głównego i wątków pobocznych • Rozpoznaje powieść historyczną • Omawia elementy świata przedstawionego z wykorzystaniem informacji ze słownika terminów literackich • Charakteryzuje bohatera literackiego • Identyfikuje podmiot liryczny • Określa genezę powstania utworu • Wyodrębnia obrazy poetyckie w wierszu 	
	II. Kształcenie	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosuje zaimki w celu uniknięcia powtórzeń 	

<p>„Pracujemy ze słownikami”. Słownik terminów literackich, s. 176</p> <p>Donata Dominik-Stawicka <i>Góra królowej Bony</i>, s. 182</p> <p>„Ach, co za zmiany na Wawelu”. Wykrzyknik i partykuła – powtórzenie, s. 185</p>	<p>językowe. Gramatyka języka polskiego</p>	<p>mowy (zaimek, przyimek, spójnik, wykrzyknik, partykuła) i określa ich funkcje w tekście – II.1.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odróżnia części mowy odmienne i nieodmienne – II.1.2 • Rozpoznaje formy przypadków, liczby i rodzaju gramatycznego odpowiednio: zaimka oraz określa ich funkcje w wypowiedzi – II.1.4 • Stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych – II.1.6 • Rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdania złożone – II.1.12 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosuje dłuższe i krótsze formy zaimka • Rozpoznaje zaimki odmienne i nieodmienne • Rozpoznaje przyimek w tekście • Rozpoznaje wyrażenia przyimkowe • Rozpoznaje przyimki proste i złożone • Określa przypadek rzeczownika w wyrażeniu przyimkowym • Rozpoznaje spójnik w tekście • Wyjaśnia funkcję spójnika w tekście • Łączy zdania składowe spójnikami • Rozpoznaje wykrzyknik i partykułę w tekście • Wyjaśnia funkcję wykrzyknika i partykuły w tekście • Klasyfikuje wykrzyknik i partykułę jako część mowy nieodmienną 	
	<p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: przecinka – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosuje przecinek przed spójnikiem zgodnie z zasadami • Stawia przecinek lub wykrzyknik po wykrzykniku 	
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.4 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Redaguje opowiadanie o legendarnych początkach miejscowości • Formułuje argumenty 	
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 • Redaguje notatki – III.2.4 • Opowiada o przeczytany tekście – III.2.5 • Tworzy opowiadanie związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera – III.2.6 	<ul style="list-style-type: none"> • Opowiada treść legendy • Redaguje dalszy ciąg legendy • Redaguje dialog z użyciem krótszych i dłuższych form zaimka • Uzupełnia dialog przyimkami złożonymi • Redaguje notatkę biograficzną • Formułuje wnioski na temat wiersza • Redaguje wypowiedź uzasadniającą tematykę utworu • Stosuje wykrzyknik i partykuły w dialogu 	
	<p>IV. Samokształcenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonali ciche czytanie – IV.1 • Zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach 	<ul style="list-style-type: none"> • Czyta tekst legendy • Wyszukuje w bibliotece szkolnej słowniki terminów literackich • Korzysta ze słownika terminów literackich 	

		szkolnych oraz on-line) – IV.4 • Korzysta ze słownika terminów literackich – IV.5	• Omawia budowę definicji słownikowej	
SPRAWDZANE WYMAGANIE	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego, wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1 • Rozpoznaje fikcję literacką: rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach – I.1.2 • Rozpoznaje czytany utwór jako legendę, powieść oraz wskazuje jego cechy gatunkowe – I.1.3 • Charakteryzuje narratora, bohaterów i podmiot liryczny i w czytanych utworach – I.1.9 • Określa problematykę utworu – I.1.12 • Wskazuje i omawia wątek główny oraz wątki poboczne – I.1.13 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 <p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy: zaimek, przyimek, spójnik, wykrzyknik, partykułę i określa ich funkcje w tekście – II.1.1 • Odróżnia części mowy odmienne i nieodmienne – II.1.2 • Rozpoznaje formy przypadków, liczby i rodzaju gramatycznego odpowiednio: zaimka oraz określa ich funkcję w wypowiedzi – II.1.4 • Stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych – II.1.6 • Rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdania złożone – II.1.12 <p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: przecinka – II.4.2 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.4 • Wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu tekstów argumentacyjnych – III.1.4* • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 • Redaguje notatki – III.2.4 • Opowiada o przeczytanych tekstach – III.2.5 • Tworzy opowiadanie związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera – III.2.6 			

	IV. Samokształcenie <ul style="list-style-type: none"> • Doskonali ciche czytanie – IV.1 • Zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line) – IV.4 • Korzysta ze słownika terminów literackich – IV.5 		
Czerpiemy z tradycji			
<p><i>Czym jest tradycja?</i> (zdjęcia), s. 188</p> <p>Katarzyna Pranić, <i>Ela-Sanela</i> (fragment), s. 190</p> <p>„Upamiętnić przodków”. Pracujemy nad spójnością tekstu, s. 193</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	<ul style="list-style-type: none"> • Określa elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje – I.1.5* • Charakteryzuje narratora i bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Określa tematykę utworu – I.1.12 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteryzuje bohatera • Wymienia bohaterów • Omawia tematykę utworu, odpowiadając na pytania • Określa funkcję elementów graficznych w komiksie • Wyodrębnia zdarzenia • Określa miejsce akcji • Nazywa cechy postaci • Nazywa przeżycia bohatera • Charakteryzuje narratora
<p>Adam Mickiewicz – poeta zapatrzony w tradycję (biogram), s. 196</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	<ul style="list-style-type: none"> • Określa temat tekstu – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • Określa temat tekstu
<p>Adam Mickiewicz <i>Polowanie</i> (fragment <i>Pana Tadeusza</i>), s. 197</p> <p>Polowanie z obiektywem... Opis przeżyć (zdjęcia), s. 202</p>	II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje tekst jako komunikat – II.3.1 • Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2 • Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje autora wypowiedzi • Określa zastosowanie instrukcji • Omawia budowę i język instrukcji • Wyróżnia przepis kulinarny jako rodzaj instrukcji • Omawia niestosowność sytuacji komunikacyjnej • Rozpoznaje tekst informacyjny
<p>Adam Mickiewicz <i>Koncert Wojskiego</i> (fragment <i>Pana Tadeusza</i>), s. 205</p> <p>„Niezwyczajne losy zwykłych słów”. Pisownia nie z różnymi częściami</p>	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	<ul style="list-style-type: none"> • Posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny – II.2.2 • Używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej – II.2.3 • Rozróżnia synonimy, rozumie ich funkcję w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach – II.2.8 • Zna i stosuje zasady spójności formalnej i semantycznej tekstu – II.2.9 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyodrębnia przysłówki i spójniki spajające tekst • Określa funkcje zaimków i wyrażen synonimicznych w spójności tekstu • Wyodrębnia partykuły wpływające na spójność tekstu • Porządkuje wypowiedź, uwzględniając kryteria spójności • Dostosowuje styl do sytuacji składania życzeń • Formułuje życzenia o charakterze oficjalnym i nieoficjalnym • Podaje wyrazy bliskoznaczne do fragmentu tekstu

<p>mowy, s. 208</p> <p><i>Sprawozdanie z kulinarnych w Pomieczyźnie</i>, s. 210</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek, liczebnik, zaimek, wykrzyknik, partykuła) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> • Określa części mowy z partykułą <i>nie</i> • Rozpoznaje zaimek • Stosuje wykrzyknik i partykułę w dialogu 	
<p>Świąteczne tradycje w przepisach kulinarnych, s. 212</p> <p>„Z różnych okazji”. <i>Piszemy życzenia</i>, s. 215</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni – II.4.1 • Zna zasady pisowni partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – II.4.4* 	<ul style="list-style-type: none"> • Zna zasady pisowni rozłącznej i łącznej partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy • Stosuje zasady pisowni partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy • Wypisuje wyrazy z partykułą <i>nie</i> z tekstu 	
<p>Hanna Szymanderska <i>Prima aprilis</i>, s. 217</p> <p>Małgorzata Musierowicz <i>W obronie córek</i>, s. 220</p>	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.4 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy wypowiedź na temat z wykorzystaniem podanego słownictwa • Tworzy wypowiedź na temat • Tworzy argumenty potwierdzające • Tworzy spójne teksty z podanych wypowiedzi, dodając spójniki, zaimki, usuwając lub zastępując wyrazami bliskoznacznymi powtarzające się słowa • Redaguje tekst reklamowy • Streszcza fragment utworu • Redaguje przepis kulinarny 	
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, opis, opis przeżyć wewnętrznych, życzenia, sprawozdanie – III.2.1 • Tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3 • Redaguje notatki – III.2.4 • Formułuje pytania do tekstu – III.2.3* 	<ul style="list-style-type: none"> • Redaguje opowiadanie na podany temat • Opisuje przeżycia postaci w roli z wykorzystaniem podanego słownictwa • Tworzy opis przeżyć wewnętrznych • Redaguje sprawozdanie z wydarzenia z wykorzystaniem podanego słownictwa • Redaguje plan zdarzeń • Redaguje opowiadanie z elementami opisu • Redaguje życzenia (w tym oficjalne) • Redaguje notatkę • Formułuje pytania do tekstu • Opisuje przeżycia postaci • Redaguje sprawozdanie z wydarzenia 	
	<p>IV. Samokształcenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonali ciche czytanie – IV.1 • Doskonali różne formy zapisywania 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapisuje informacje na schemacie • Tworzy plakat na podany temat 	

		<p>pozyskanych informacji – IV.2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 • Uczestniczy w projektach edukacyjnych – IV.4* • Korzysta ze słownika języka polskiego – IV.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Udziela odpowiedzi na pytania do tekstu, powołując się na fragmenty utworu • Realizuje projekt edukacyjny • Gromadzi informacje o odczuciach i wrażeniach uczestników zdarzeń • Tworzy notatkę • Wyszukuje informacje na podany temat • Na podstawie definicji słownikowej wyjaśnia znaczenie wyrazów w kontekście 	
<p>SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określa elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje – I.1.5* • Charakteryzuje narratora i bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Określa tematykę utworu – I.1.12 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określa temat tekstu – I.2.3 <p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje tekst jako komunikat – II.3.1 • Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2 • Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 <p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny – II.2.2 • Używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej – II.2.3 • Rozróżnia synonimy, rozumie ich funkcję w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach – II.2.8 • Zna i stosuje zasady spójności formalnej i semantycznej tekstu – II.2.9 <p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy: czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimek, wykrzyknik, partykułę i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 <p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni – II.4.1 • Zna zasady pisowni partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – II.4.4* 			

	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.4 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, list – III.2.1 • Tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3 <p>IV. Samokształcenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doskonali ciche czytanie – IV.1 • Doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji – IV.2 • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcionuje informacje – IV.3 • Uczestniczy w projektach edukacyjnych – IV.4* • Korzysta ze słownika języka polskiego – IV.5 			
ZANURZENI W HISTORII				
Rycerze i spadkobiercy				
<p><i>Słowo – twoja etykieta</i> (plansza), s. 225</p> <p>Jacques Le Goff, Jean-Louis Schlegel <i>Rycerze, damy i Najświętsza Panna</i>, s. 226</p> <p>Opisujemy witraż, s. 231</p> <p>„Droga do pasowania zaczyna się...”. Budowa zdania pojedynczego – powtórzenie, s. 232</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Zna i rozpoznaje w tekście literackim powtórzenie i określa jego funkcje – I.1.4 • Charakteryzuje narratora, bohaterów i podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9 • Objaśnia znaczenia przerośne w tekstach – I.1.15 • Wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne – I.1.17 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteryzuje bohatera na podstawie jego wypowiedzi i innych postaci, narratora • Wyodrębnia chronologicznie zdarzenia • Charakteryzuje podmiot liryczny • Wyjaśnia znaczenia przerośne wyrazów w wierszu • Omawia funkcję powtórzenia w tekście • Omawia znaczenie utworów w kontekście XIX w. i współcześnie • Charakteryzuje osobę mówiącą • Odnosi do własnych doświadczeń i obserwacji zasady przedstawione w utworze 	
<p>Ewa Nowacka <i>Czarny rycerz. Zawisza Czarny</i>,</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad – I.2.5* • Charakteryzuj komiks jako tekst kultury; wskazuje charakterystyczne dla niego cechy – I.2.7 • Odnosi treści tekstów kultury do własnego 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje wywiad • Wyjaśnia związek frazeologiczny • Wskazuje charakterystyczne cechy komiksu • Podaje przykłady z własnego doświadczenia nawiązujące do tematyki wiersza 	

s. 237		doświadczenia – I.2.11		
Henryk Jerzy Chmielewski <i>Tytus rycerzem</i> , s. 243	II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	<ul style="list-style-type: none"> • Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 • Rozumie, na czym polega etykieta językowa, i stosuje jej zasady – II.3.7 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosuje zasady kulturalnej rozmowy 	
„Rycerz i smok”. Rodzaje podmiotów w zdaniu, s. 246	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, liczebnik, zaimek) i określa ich funkcje w tekście – II.1.1 • Nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie) – II.1.8 • Rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu – II.1.10 • Rozpoznaje typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce językowej – II.1.12 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje zdania pojedyncze w tekście • Wyróżnia związek główny i związki poboczne w zdaniu pojedynczym • Wypisuje związki wyrazowe w grupie podmiotu i grupie orzeczenia • Tworzy wykres zdania pojedynczego • Rozpoznaje szeregi • Tworzy zdania zgodnie z zasadami szyku wyrazów w zdaniu • Rozpoznaje zdania bezpodmiotowe • Rozpoznaje podmiot • Rozpoznaje rodzaje podmiotu: gramatyczny, logiczny, domyślny • Nazywa części mowy w funkcji podmiotu • Wykonuje wykres zdania pojedynczego • Nazywa części mowy w funkcji orzeczenia • Określa formy gramatyczne części mowy odmiennych • Sporządza wykres zdania pojedynczego • Nazywa części zdania, określa części mowy, którymi zostały wyrażone • Rozpoznaje orzeczenia czasownikowe i imienne 	
Joanna Kulmowa <i>Nie mów, że się boisz</i> , s. 249				
Jan Kasprówicz <i>O śpiących rycerzach w Tatrach</i> , s. 250	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	<ul style="list-style-type: none"> • Posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny – II.2.2 • Używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej – II.2.3 • Dostosowuje sposób wyrażania do zamierzonego celu – II.2.7 	<ul style="list-style-type: none"> • Określa sytuację komunikacyjną wymagającą zastosowania języka potocznego lub oficjalnego • Posługuje się wyrażeniami przyciągającymi uwagę słuchaczy, podtrzymującymi ją i wyrażającymi emocje relacjonującego 	
„Skąd się wzięły pieniądze”. Rodzaje orzeczeń w zdaniu, s. 254	II. Kształcenie językowe. Ortografia	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: przecinka – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> • Oddziela przecinkiem wyrazy w szeregu 	
<i>Hymn harcerski</i> , s. 257				

	i interpunkcja			
	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy informację na stronę internetową • Relacjonuje zdarzenia • Redaguje tekst zachęcający do zwiedzania 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, charakterystykę – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • Redaguje opis postaci przedstawionej na witrażu • Redaguje opis witrażu według planu • Redaguje charakterystykę według planu: przedstawia postać, opisuje jej charakter, ocenia bohatera 	
	IV. Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonali ciche czytanie – IV.1 • Doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji – IV.2 • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyszukuje informacje na podany temat • Nadaje tematy zgromadzonym informacjom • Odpowiada na pytania do tekstu • Tworzy notatkę na temat postaci • Analizuje sytuację przedstawioną w utworze na metaplanie • Wyszukuje informacje na podany temat 	
SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Zna i rozpoznaje w tekście literackim powtórzenie i określa jego funkcje – I.1.4 • Charakteryzuje narratora, bohaterów i podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9 • Objaśnia znaczenia przenośne w tekstach – I.1.15 • Wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne – I.1.17 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad – I.2.5* • Charakteryzuj komiks jako tekst kultury; wskazuje charakterystyczne dla niego cechy – I.2.7 • Odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia – I.2.11 <p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, liczebnik, zaimek) i określa ich funkcje w tekście – II.1.1 • Nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie) – II.1.8 • Rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu – II.1.10 • Rozpoznaje typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce językowej – II.1.12 			

	<p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny – II.2.2 • Używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej – II.2.3 • Dostosowuje sposób wyrażania do zamierzonego celu – II.2.7 <p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 • Rozumie, na czym polega etykieta językowa, i stosuje jej zasady – II.3.7 <p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: przecinka – II.4.2 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.4 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, charakterystykę – III.2.1 <p>IV. Samokształcenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doskonali ciche czytanie – IV.1 • Doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji – IV.2 • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 			
Pionierzy				
<p>Władysław Broniewski <i>Kopernik</i>, s. 259</p> <p>„Genialny naukowiec”. Przydawka i sposoby jej wyrażania, s. 261</p> <p>Marcin Koziół <i>Relacja staruszka</i>, s. 264</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Charakteryzuje bohatera i podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 • Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – I.1.18 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteryzuje bohatera wiersza • Wyjaśnia przenośne znaczenie fragmentów wiersza • Podaje metaforyczne znaczenia wyrazów • Określa elementy świata przedstawionego • Ocenia postać i jej osiągnięcia z wykorzystaniem podanego słownictwa • Charakteryzuje podmiot liryczny • Wyjaśnia dosłowne i metaforyczne znaczenia 	
<p>Gabriela Pauszer-</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Określa temat tekstu – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • Określa temat wiersza • Oddziela przecinkiem jednorodną część zdania • Uzasadnia użycie przecinka lub jego brak 	

Klonowska <i>W szopie przy ulicy Lhomond</i> , s. 267	Odbiór tekstów kultury		<ul style="list-style-type: none"> • Stosuje zasady interpunkcji zdania pojedynczego • Układa zdania według schematów • Uzupełnia zdania powtórzonym spójnikiem 	
<p>„Co? Gdzie? Kiedy? Jak? Okolicznik i sposoby jego wyrażania, s. 272</p> <p>Marcin Brykczyński <i>Matematyk</i>, s. 275</p> <p>„Co wiadomo o guzikach?”. Dopełnienie i sposoby jego wyrażania, s. 277</p> <p>„Krótka historia reklamy”. Interpunkcja zdania pojedynczego – powtórzenie, s. 279</p>	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (rzeczownik, przymiotnik, liczebnik, zaimek, przyimek) i określa ich funkcje w tekście – II.1.1 • Rozpoznaje wyrazy wieloznaczne, rozumie ich znaczenie w tekście oraz świadomie wykorzystuje do tworzenia własnych wypowiedzi – II.2.4 • Nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (przydawka, dopełnienie, okolicznik) – II.1.8 • Rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu – II.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> • Określa formy gramatyczne części mowy odmiennych • Sporządza wykres zdania pojedynczego • Nazywa części zdania • Określa części mowy, którymi zostały wyrażone • Uzupełnia tekst przydawkami • Układa zdania do podanych wykresów • Nazywa części mowy w funkcji przydawki • Rozpoznaje okoliczniki • Rozróżnia okoliczniki miejsca, czasu, sposobu, stopnia, celu, przyczyny, przyzwolenia • Określa formy gramatyczne części mowy odmiennych • Sporządza wykres zdania pojedynczego • Określa części mowy pełniące funkcje okoliczników • Układa zdania do podanych wykresów • Nazywa części mowy w funkcji okolicznika • Rozpoznaje wyrazy wieloznaczne • Rozpoznaje dopełnienie • Rozróżnia dopełnienie bliższe i dalsze • Określa formy gramatyczne części mowy odmiennych • Sporządza wykres zdania pojedynczego • Nazywa części zdania • Określa części mowy pełniące funkcje dopełnienia • Układa zdania do podanych wykresów • Nazywa części mowy w funkcji dopełnienia 	
	II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: przecinka – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: przecinka 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując 	<ul style="list-style-type: none"> • Redaguje wypowiedź oceniającą i wyrażającą emocje w roli postaci • Uczestniczy w dyskusji • Redaguje wnioski 	

		<p>odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.4 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 		
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 • Redaguje notatki – III.2.4 • Opowiada o przeczytanym tekście – III.2.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisuje reakcje bohaterów opowiadania • Opisuje obraz z użyciem okoliczników • Argumentuje w krótkiej wypowiedzi tezę • Tworzy notatkę, odpowiadając na pytania 	
	<p>IV. Samokształcenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji – IV.2 • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyszukuje fragmenty wiersza nawiązujące do obrazu • Poszukuje odpowiedzi na pytania • Poszukuje informacji na podany temat • Tworzy notatkę graficzną 	
<p>SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Charakteryzuje bohatera i podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 • Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – I.1.18 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określa temat tekstu – I.2.3 <p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (rzeczownik, przymiotnik, liczebnik, zaimek, przyimek) i określa ich funkcje w tekście – II.1.1 • Rozpoznaje wyrazy wieloznaczne, rozumie ich znaczenie w tekście oraz świadomie wykorzystuje do tworzenia własnych wypowiedzi – II.2.4 • Nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (przydawka, dopełnienie, okolicznik) – II.1.8 • Rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu – II.1.10 <p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: przecinka – II.4.2 			

	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.4 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 • Redaguje notatki – III.2.4 • Opowiada o przeczytanym tekście – III.2.5 <p>IV. Samokształcenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji – IV.2 • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 			
Walcząc o wartości				
<p><i>Rozszumiały się wierzby płaczące...</i>, sł. Roman Ślęzak, muz. Włodzimierz Agapkin, s. 282</p> <p><i>Hej, chłopcy! Bagnet na broń!</i>, sł. i muz. Krystyna Kraheńska, s. 283</p> <p>Konstanty Ildefons Gałczyński <i>Pieśń o żołnierzach z Westerplatte</i>, s. 284</p> <p>Marcin Szczygielski <i>Ucieczka</i>, s. 287</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1 • Rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach – I.1.2 • Rozpoznaje czytany utwór jako opowiadanie, legendę oraz wskazuje jego cechy gatunkowe – I.1.3 • Charakteryzuje podmiot liryczny i bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst – I.1.14 • Wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze – I.1.17 • Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – I.1.18 	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia sposób przedstawienia bohaterów w wierszu • Rozpoznaje cechy legendy w wierszu • Rozmawia o wrażeniach po przeczytaniu tekstu • Charakteryzuje bohatera • Ocenia postawę bohatera • Rozpoznaje elementy fantastyczne i realistyczne fikcji literackiej • Określa cechy literatury fantastycznonaukowej • Charakteryzuje bohatera • Charakteryzuje bohatera • Charakteryzuje podmiot liryczny • Wyodrębnia obrazy poetyckie • Analizuje przyczyny zachowania postaci 	
<p>Renata Piątkowska <i>Która to Malala?</i> (fragmenty), s. 292</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 • Odróżnia informacje o faktach od opinii – I.2.6 	<ul style="list-style-type: none"> • Podaje przysłowie mogące być komentarzem do przedstawionej historii • Odróżnia fakty od opinii 	

<p>„Pracujemy ze słownikami”. Powtórzenie, s. 295</p>	<p>tekstów kultury</p> <p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje tekst jako komunikat – II.3.1 • Stosuje intonację poprawną ze względu na cel wypowiedzi – II.3.6 	<ul style="list-style-type: none"> • Czyta wybrany fragment wiersza, oddając uczucia i emocje osoby mówiącej • Rozpoznaje tekst informacyjny 	
<p>Paweł Beręsewicz <i>Tajemnica człowieka z bliźną</i> (fragment), s. 296</p> <p>Stanisław Lem <i>Bajka o maszynie cyfrowej, co ze smokiem walczyła</i>, s. 302</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek, liczebnik, zaimek, przyimek, spójnik, partykuła, wykrzyknik) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 • Nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik) – II.1.8 • Określa funkcję wyrazów poza zdaniem, rozumie ich znaczenie i poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach – II.1.9 • Rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu – II.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> • Wykonuje wykres zdania • Uzupełnia zdania wyrazami poza związkami w zdaniu • Rozpoznaje wyrazy poza związkami w zdaniu • Rozpoznaje części mowy • Wymienia części mowy mogące być wyrazami poza związkami w zdaniu • Określa rodzaje orzeczenia • Rozpoznaje rodzaje podmiotu • Sporządza wykres zdania • Wyszukuje wyrazy poza związkami w tekście 	
<p>„Ach, co to był za film!”. Wyrazy poza związkami w zdaniu, s. 308</p> <p>Dorota Terakowska <i>Córka Czarownicy</i> (fragment), s. 310</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: przecinka – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjaśnia funkcję przecinków w zdaniu 	
<p>Tadeusz Różewicz <i>List do ludożerców</i>, s. 316</p> <p>Małgorzata Fabianowska, Małgorzata Nesteruk <i>Skrzydłaci jeźdźcy</i>, s. 318</p>	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.4 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 • Wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu tekstów argumentacyjnych – III.1.4* 	<ul style="list-style-type: none"> • Gromadzi fragmenty tekstu • Rozmawia na temat roli pieśni • Tworzy legendę • Wyjaśnia związek cytatu z główną myślą utworu • Redaguje wpis na forum społecznościowe • Wykonuje plakat lub inną pracę graficzną • Redaguje tekst informacyjno-reklamowy o słowniku • Opracowuje hasło słownikowe do neologizmu • Prezentuje postać rzeczywistą • Formułuje argumenty 	

	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: list, tekst o charakterze argumentacyjnym, opis – III.2.1 • Formułuje pytania do tekstu – III.2.3 • Redaguje notatki – III.2.4 • Dokonuje interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów – III.2.4* • Opowiada o przeczytanej treści – III.2.5 • Tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera – III.2.6 	<ul style="list-style-type: none"> • Analizuje sytuację przedstawioną w utworze • Uzasadnia swoje zdanie • Redaguje dalsze losy bohatera • Redaguje list otwarty • Interpretuje głosowo utwór • Tworzy wypowiedź na temat artykułu, uzupełniając zdania • Formułuje pytania do tekstu • Redaguje opis rzeźby • Redaguje list oficjalny 	
	<p>IV. Samokształcenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonali ciche czytanie – IV.1 • Doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji – IV.2 • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalnych – IV.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyszukuje informacje na podany temat • Notuje wnioski na schemacie • Poszukuje informacji w różnych źródłach • Tworzy notatkę, odpowiadając na pytania • Selekcjonuje informacje na temat bohatera, miejsca i wydarzeń historycznych • Poszukuje informacji w różnych źródłach na podany temat • Objasnia hasła z wykorzystaniem słowników • Wyszukuje informacje w tekście • Zapisuje informacje w tabeli • Wykorzystuje informacje z różnych źródeł • Odpowiada na pytania do tekstu 	
<p>SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1 • Rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach – I.1.2 • Rozpoznaje czytany utwór jako legendę, opowiadanie oraz wskazuje jego cechy gatunkowe; rozpoznaje odmiany opowiadania, np. fantastycznonaukowe – I.1.3 • Charakteryzuje podmiot liryczny i bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst – I.1.14 • Wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze – I.1.17 • Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – I.1.18 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 			

<ul style="list-style-type: none"> • Odróżnia informacje o faktach od opinii – I.2.6 <p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje tekst jako komunikat – II.3.1 • Stosuje intonację poprawną ze względu na cel wypowiedzi – II.3.6 <p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek, liczebnik, zaimek, przyimek, spójnik, partykuła, wykrzyknik) i określa ich funkcje w tekście – II.1.1 • Nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik) – II.1.8 • Określa funkcję wyrazów poza zdaniem, rozumie ich znaczenie i poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach – II.1.9 • Rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu – II.1.10 <p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: przecinka – II.4.2 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.4 • Wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu tekstów argumentacyjnych – III.1.4* • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: list, tekst o charakterze argumentacyjnym, opis – III.2.1 • Formułuje pytania do tekstu – III.2.3 • Redaguje notatki – III.2.4 • Dokonuje interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów – III.2.4 * • Opowiada o przeczytanych tekstach – III.2.5 • Tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera – III.2.6 <p>IV. Samokształcenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doskonali ciche czytanie – IV.1 • Doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji – IV.2 	
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalnych – IV.5 	
ZANURZENI W FANTAZJI		
Jak twórcy		
<p><i>Słowo na zakończenie</i> (plansza), s. 320</p> <p>„Piszemy teksty okolicznościowe”. Dedykacja i podziękowanie, s. 322</p> <p>Vincent van Gogh <i>Para butów</i> (reprodukcja), s. 324</p> <p>Beata Lejman <i>Buty artysty</i>, s. 325</p> <p>J.R.R.Tolkien <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i>, s. 326</p> <p>Marcin Szczygielski <i>Teatr w Dębowym Lesie</i>, s. 333</p> <p>„Wpadki na scenie”. Zdania złożone, cz. 1, s. 338</p> <p>Wisława Szymborska (biogram), s. 343</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach – I.1.2 • Rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, opowiadanie, nowelę i powieść oraz wskazuje ich cechy gatunkowe; rozpoznaje odmiany opowiadania, np. fantastycznonaukowe – I.1.3 • Zna i rozpoznaje w tekście literackim zdrobnienie oraz określa jego funkcję – I.1.4 • Opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7 • Charakteryzuje podmiot liryczny, narratora i bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst – I.1.14 • Przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia – I.1.16
<p>Czesław Miłosz (biogram), s. 344</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego oraz wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją – I.2.10 • Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3
		<ul style="list-style-type: none"> • Charakteryzuje podmiot liryczny • Wyjaśnia słowa poety i je uzasadnia • Rozpoznaje bohaterów, miejsce • Przedstawia zdarzenia • Podaje informacje o akcji i fabule • Omawia cechy literatury fantastyki • Omawia sytuację przedstawioną w utworze • Charakteryzuje podmiot liryczny • Dzieli się swoimi wrażeniami po przeczytaniu wierszy • Określa sytuację przedstawioną w wierszu • Rozpoznaje dialog postaci • Identyfikuje bohatera i podmiot liryczny • Charakteryzuje podmiot liryczny • Omawia elementy świata przedstawionego • Charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach • Opowiada historię bohatera • Porównuje utwory • Opisuje zachowanie bohaterów • Charakteryzuje narratora • Charakteryzuje bohaterów • Dzieli się swoimi wrażeniami na temat przeczytanego tekstu • Rozpoznaje czytany utwór jako fantastykę • Wyjaśnia różnice między powieścią a opowiadaniem, baśnią a bajką, baśnią a legendą, nowelą a opowiadaniem • Określa cechy gatunkowe poznanych utworów • Podaje przykłady utworów należące do określonego gatunku
		<ul style="list-style-type: none"> • Odczytuje informacje z obrazu • Formułuje refleksję do tematu wiersza • Porównuje adaptację z pierwowzorem literackim • Realizuje przedstawienie

Wisława Szymborska <i>Do własnego wiersza</i> , Czesław Miłosz <i>Furta</i> , s. 345		<ul style="list-style-type: none"> • Rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, sztuk plastycznych – I.2.8 • Rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: teatru – I.2.8 • Dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. przekład teatralny) – I.2.12 	<ul style="list-style-type: none"> • Przytacza fragmenty tekstu wyjaśniające swoistość teatru • Określa temat wiersza • Omawia związek ilustracji z wierszem • Projektuje scenografię filmową • Porównuje sposób przedstawienia postaci w tekście i na ilustracji • Odczytuje informacje z planszy • Określa temat, cel i adresata artykułu 	
Wisława Szymborska <i>Kaluża</i> , Czesław Miłosz, <i>Ojciec w bibliotece</i> , s. 346				
Wisława Szymborska <i>Pomysł</i> , s. 348	II. Komunikacja językowa. Zróżnicowanie języka	<ul style="list-style-type: none"> • Posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny – II.2.2 • Zna i stosuje zasady spójności formalnej i semantycznej tekstu – II.2.9 	<ul style="list-style-type: none"> • Określa charakter: oficjalny, nieoficjalny tekstów • Omawia graficzne znaki spójności tekstu: tytuł i śródtytuł, akapit, znaki interpunkcyjne 	
Cornelia Funke <i>Za bramą Ombry</i> , s. 350	II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje tekst jako komunikat – II.3.1 • Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2 • Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 • Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała) – II.3.4 	<ul style="list-style-type: none"> • Dekoduje informacje przedstawioną na ilustracji • Określa cel dedykacji i podziękowania • Określa adresata dedykacji i podziękowania 	
Bohdan Butenko <i>Czerwony Kapturek (bajka myśliwska)</i> (fragment), s. 356				
„Jak powstała 45. Symfonia Haydna?” Zdania złożone, cz. 2, s. 363	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	<ul style="list-style-type: none"> • Nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe: orzeczenie – II.1.8 • Rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdania złożone (podrzędnie i współrzędnie), rozumie ich funkcję i stosuje w praktyce językowej – II.1.12 	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy zdania złożone • Sporządza wykres zdań złożonych • Dobiera wykres do zdania złożonego • Rozpoznaje orzeczenie w zdaniu • Rozpoznaje zdania złożone współrzędnie i zdania złożone podrzędnie 	
<i>W krainie literatury. Powtórzenie</i> , s. 365				
„O jednej z największych wytwórni filmowych...” Graficzne znaki spójności tekstu, s. 370	II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, dwukropka, średnika, nawiasu – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> • Oddziela przecinkiem zdania składowe zgodnie z zasadami • Stosuje interpunkcję w celu osiągnięcia spójności tekstu: myślnik, dwukropek, nawias, średnik 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • Redaguje opowiadanie • Redaguje scenkę dramatyczną • Rozmawia na temat poezji • Rozmawia na podany temat, uzasadniając swoje zdanie • Tworzy tekst z wykorzystaniem elementów świata 	

		kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.4	przedstawionego znanych utworów • Redaguje artykuł, stosując zasady spójności tekstu • Analizuje budowę akapitów	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	• Tworzy spójne teksty w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, dialog, list, przemówienie, dedykacja, podziękowanie – III.2.1 • Wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym streszcza – III.2.2* • Formułuje pytania do tekstu – III.2.3* • Tworzy opowiadanie związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera – III.2.6	• Przygotowuje i wygłasza przemówienie według wskazówek • Redaguje dedykację • Redaguje podziękowanie • Redaguje streszczenie • Tworzy dialog w roli, argumentując swoje zdanie z wykorzystaniem podanego słownictwa • Redaguje opowiadanie na podstawie wiersza • Formułuje pytania do tekstu • Udziela odpowiedzi na pytania do tekstu • Redaguje dalszy ciąg historii bohatera • Redaguje list oficjalny	
	IV. Samokształcenie	• Doskonali ciche czytanie – IV.1 • Doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji – IV.2 • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 • Uczestniczy w projektach edukacyjnych – IV.4*	• Gromadzi cytaty do dedykacji, podziękowania • Określa rolę cytatu w dedykacji, podziękowaniu • Wyszukuje informacje o artyście • Poszukuje informacji o poecie • Czyta poezję • Realizuje projekt edukacyjny	
SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i elementy realistyczne i fantastyczne w utworach – I.1.2 • Rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, opowiadanie, nowelę, powieść oraz wskazuje ich cechy gatunkowe rozpoznaje odmiany opowiadania, np. fantastycznonaukowe – I.1.3 • Zna i rozpoznaje w tekście literackim zdrobnienie oraz określa jego funkcję – I.1.4 • Opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7 • Charakteryzuje podmiot liryczny, narratora i bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst – I.1.14 • Przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia – I.1.16 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego oraz wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją – I.2.10 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 • Rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, sztuk plastycznych, teatru – I.2.8 • Dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. przekład teatralny) – I.2.12 <p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny – II.2.2 • Zna i stosuje zasady spójności formalnej i semantycznej tekstu – II.2.9 <p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje tekst jako komunikat – II.3.1 • Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2 • Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 • Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała) – II.3.4 <p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe: orzeczenie – II.1.8 • Rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdania złożone (podrzędnie i współrzędnie), rozumie ich funkcję i stosuje w praktyce językowej – II.1.12 <p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, dwukropka, średnika, nawiasu – II.4.2 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.4 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne teksty w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, dialog, list, przemówienie, dedykacja, podziękowanie – III.2.1 • Wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym streszcza – III.2.2* • Formułuje pytania do tekstu – III.2.3* • Tworzy opowiadanie związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera – III.2.6 <p>IV. Samokształcenie</p>	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonali cicha czytanie – IV.1 • Doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji – IV.2 • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 • Uczestniczy w projektach edukacyjnych – IV.4* 		
Czas na relaks			
<p>Lyn Gardner <i>Ostateczna rozgrywka</i>, s. 374</p> <p>Marcin Szczygielski <i>W sercu Czarnego Młyna</i>, s. 377</p> <p>Konstanty Ildefons Gałczyński, <i>Teatrzyk Zielona Gęś ma zaszczyt przedstawić Siedmiu Braci Śpiących</i>, s. 383; <i>Teatrzyk Zielona Gęś ma zaszczyt przedstawić Gzegzółkę w roli trębacza z wieży mariackiej</i>, s. 384; <i>Teatrzyk Zielona Gęś ma zaszczyt przedstawić sztukę dydaktyczną pt. Potęga słów, czyli ostrożnie z przekleństwami</i>, s. 385</p> <p>Wywiad z Andrzejem Maleszką (fragment), s. 386</p> <p>Joanna Kulmowa <i>Może</i>, s. 389</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <p>II. Kształcenie językowe. Różnicowanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach – I.1.2 • Charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Określa tematykę i problematykę utworu – I.1.12 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst – I.1.14 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 • Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 • Rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, artykuł i określa ich podstawowe cechy – I.2.5* • Rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, filmu, sztuk plastycznych – I.2.8 • Odnosi treść tekstów kultury do własnego doświadczenia – I.2.11 • Dokonuje odczytania tekstów kultury poprzez przekład intersemiotyczny (np. spektakl teatralny) – I.2.12 • Rozróżnia synonimy, rozumie ich funkcję w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach – II.2.8 	<ul style="list-style-type: none"> • Określa czas i miejsce akcji • Identyfikuje bohaterów i cel ich działań • Wyjaśnia przenośne znaczenie elementów świata przedstawionego • Określa nastrój towarzyszący zdarzeniom • Formułuje problematykę przedstawioną w utworze • Omawia elementy świata przedstawionego, odpowiadając na pytania do tekstu • Charakteryzuje bohaterów na podstawie fragmentów i cytatów • Identyfikuje elementy świata przedstawionego znane z różnych utworów polskiej literatury • Dzieli się wrażeniami po przeczytaniu tekstów • Określa różnice w postrzeganiu fantastyki przez dzieci i przez dorosłych • Odczytuje przenośne znaczenie wypowiedzi w wierszu • Omawia związek treści utworu z rzeczywistością • Tworzy inscenizację tekstu • Odgrywa rolę • Określa temat wywiadu • Rozróżnia: opis, opowiadanie, instrukcję, dialog • Omawia korzyści z tworzenia literatury, filmu • Określa funkcję ilustracji w powieści • Podaje synonimy do wskazanych pojęć

	języka			
	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> • Redaguje scenki dramatyczne • Rozmawia na temat utworów • Zachęca do obejrzenia filmu, stosując słownictwo oceniające i nakłaniające 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne teksty w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie, podziękowanie – III.2.1 • Tworzy opowiadanie związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera – III.2.6 	<ul style="list-style-type: none"> • Redaguje opowiadanie z dialogiem o dalszych losach bohaterów • Redaguje podziękowanie 	
	IV. Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji – IV.2 • Uczestniczy w projektach edukacyjnych – IV.4* 	<ul style="list-style-type: none"> • Realizuje projekt edukacyjny • Notuje informacje w tabeli 	
SPRAWDZANE UMIJĘTNOŚCI	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach – I.1.2 • Charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Określa tematykę i problematykę utworu – I.1.12 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst – I.1.14 • Objasnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 • Rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, artykuł i określa ich podstawowe cechy – I.2.5* • Rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, filmu, sztuk plastycznych – I.2.8 • Odnosi treść tekstów kultury do własnego doświadczenia – I.2.11 • Dokonuje odczytania tekstów kultury poprzez przekład intersemiotyczny (np. spektakl teatralny) – I.2.12 <p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka</p>			

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozróżnia synonimy, rozumie ich funkcję w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach – II.2.8 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.4 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne teksty w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie, podziękowanie – III.2.1 • Tworzy opowiadanie związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera – III.2.6 <p>IV. Samokształcenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji – IV.2 • Uczestniczy w projektach edukacyjnych – IV.4* 	
--	--	--

* Wymagania podstawy programowej dla klas VII–VIII